

BIUDŽETINĖ ĮSTAIGA ŠIAULIŲ „AUŠROS“ MUZIEJUS

1	9	0	7	5	7	0	3	6
---	---	---	---	---	---	---	---	---

(įstaigos kodas)

PATVIRTINTA
Šiaulių „Aušros“ muziejaus
Direktoriaus 2024 m. kovo d.
veiklos įsakymu Nr. V1-

KERAMIKOS DEGIMO KROSNIES NAUDOJIMO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA NR. 19

I. BENDROJI DALIS

1. Su keramikos degimo krosnimi savarankiškai dirbti asmuo, susipažinęs su keramikos degimo krosnies konstrukcija ir eksploataavimo ypatumais, pasitikrinęs sveikatą, išklauses darbuotojų saugos ir sveikatos bei gaisrinės saugos instruktavimus, mokantis saugiai dirbti.
2. Darbuotojo darbo ir poilsio laikas nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Darbo kodekso nuostatomis.
3. Pranešimo apie nelaimingą atsitikimą tvarka:
 - 3.1. pačiam nukentėjus nelaimingo atsitikimo metu, jei leidžia jėgos, nedelsiant pranešti įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui;
 - 3.2. pamačius arba sužinojus, kad įvyko nelaimingas atsitikimas, suteikti nukentėjusiajam pirmąją medicinos pagalbą, reikalui esant, iškviešti greitąją pagalbą telefonu - 112. Pranešti apie nelaimingą atsitikimą įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui;
 - 3.3. kol nelaimingas atsitikimas bus pradėtas tirti, darbo vieta ir įrengimų būklė turi likti, kaip buvo nelaimingo atsitikimo metu. Jeigu dėl to kyla pavojus aplinkui esančių darbuotojų gyvybei arba sveikatai, galima daryti tik būtinus pakeitimus ir tai užfiksuoti akte;
 - 3.4. įvykus nelaimingam atsitikimui pakeliui į darbą arba iš darbo, kreiptis į gydymo įstaigą ir nedelsiant pranešti darbdaviui, ar jo įgaliotam asmeniui.
4. Pranešimo apie darbo metu pastebėtus trūkumus tvarka:
 - 4.1. savavališkai nešalinti darbo priemonių, įrenginių ir pastatų gedimų, taip pat juose įrengtų darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisų gedimų;
 - 4.2. nedelsiant pranešti įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui, įstaigos darbuotojų saugos tarnybai bei darbuotojų atstovui apie darbo ir darbų saugos priemonių gedimus, apie padėtį darbo vietose, darbo patalpose, kurie kelia pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai.
5. Darbuotojas turi teisę atsisakyti dirbti, jeigu darbdavys ar tiesioginis vadovas nesiima reikiamų priemonių pašalinti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus ir apsaugoti darbuotoją ar darbuotojus nuo galimo pavojaus saugai ir sveikatai šiais atvejais:
 - 5.1. atsisakyti dirbti darbus, kuriuos saugiai atlikti neapmokytas;
 - 5.2. jeigu įrankiai, įrenginiai yra techniškai netvarkingi;
 - 5.3. jeigu darbo aplinka kelia pavojų sveikatai ir gyvybei;
 - 5.4. jei kolektyvinės apsaugos priemonės neužtikrina darbuotojo apsaugos nuo rizikos veiksnių, o asmeninės apsaugos priemonės neišduotos;
 - 5.5. jei išduotos asmeninės apsaugos priemonės yra techniškai netvarkingos arba nepatikrintos, neišbandytos;
 - 5.6. jei dirbama pažeidžiant nustatytus technologinius reglamentus;
 - 5.7. pakilus darbuotojo kūno temperatūrai ar kitaip sunegalavus, pranešti tiesioginiam vadovui ir kreiptis į gydymo įstaigą.
6. Asmens higienos reikalavimai:

- 6.1. dirbti tik su tvarkingais ir švariais darbo drabužiais, avalyne;
- 6.2. rankas plauti tik tam skirtomis priemonėmis;
- 6.3. nelaikyti darbo vietoje maisto ir darbo patalpoje nevalgyti.
7. Darbuotojas privalo vengti veiksmų, sudarančių sąlygas nesaugiam darbui, gaisro kilimui, turi žinoti darbo vietos, patalpų planą, dirbti su asmeninėmis apsaugos priemonėmis.
8. Darbuotojui draudžiama:
 - 8.1. ateiti į darbą neblaiviam, apsvaigusiam nuo narkotinių, toksinių medžiagų, darbo metu vartoti alkoholinius gėrimus, narkotines bei toksines medžiagas;
 - 8.2. darbo drabužius susegti smeigtukais, adatomis, kišenėse laikyti pašalinius daiktus, naudoti darbo drabužius, asmenines apsaugos priemones, inventorių ne pagal paskirtį.
9. Darbuotojui už šios instrukcijos reikalavimų nevykdymą taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta drausminė, administracinė, materialinė ir baudžiamoji atsakomybė, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir padarinius.

II. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

10. Pavojingi ir kenksmingi veiksniai:
 - 10.1. elektros srovės poveikis, netvarkinga instaliacija;
 - 10.2. netvarkinga darbo vieta (slidžios, nelygios grindys);
 - 10.3. nepakankamas darbo vietos apšvietimas;
 - 10.4. netvarkinga keramikos degimo krosnis ir kt.;
 - 10.5. keramikos degimo krosnies eksploatacijos taisyklių pažeidimai;
 - 10.6. terminiai nudegimai;
 - 10.7. krintantys, griūvantys daiktai.
11. Kad išvengti profesinės rizikos veiksnių, turinčių įtakos darbuotojo sveikatai, darbo vieta turi būti sutvarkyta, grindys ar kitas pagrindas, turi būti lygūs, neslidūs, be kliuvinių.
12. Jei dirbama elektriniais įrenginiais, įžeminti arba įnulinti srovei laidžius korpusus.
13. Būti ypač atidiems nepakankamai apšviestose patalpose, teritorijose, transporto eismo vietose.
14. Bendraujant su žmonėmis, būti dėmesingiems, paslaugiems, mandagiems. Kilus bet kokiems nesklandumams ar konfliktams, problemų sprendimo pokalbiai turi būti etiški ir kultūringi.
15. Visais įrenginiais ir įrankiais dirbti atsargiai, taip, kaip nurodyta jų gamintojų.
16. Vadovaujantis „Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatais“, pagal poreikį, darbuotojas aprūpinamas asmeninėmis apsaugos priemonėmis. Darbuotojas privalo naudoti jas pagal paskirtį, prižiūrėti, pranešti vadovui apie netinkamumą naudoti, įstatymų nustatyta tvarka atlyginti nuostolius, jei asmeninė apsaugos priemonė dėl darbuotojo kaltės dingo ar buvo sugadinta.

III. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

17. Vilkėti tinkamus, tvarkingus drabužius, avalynę. Jei bus naudojamos asmenines apsaugos priemonės, patikrinti ir naudoti jas pagal paskirtį.
18. Apžiūrėti darbo vietą, pašalinti nereikalingus daiktus, įsitikinti, kad grindys sausos, neslidžios, neužkrautos vaikščioti skirtos vietos, vizualiai patikrinti, ar pakankamas vietinis apšvietimas.
19. Patikrinti elektrinių įrenginių, rankinių įrankių tvarkingumą.
20. Prieš įjungiant pirmą kartą keramikos degimo krosnį, o vėliau - kasdien prieš darbo pradžią, atliekama išorinė krosnies ir jos įžeminimo apžiūra.
21. Apžiūrėti ar darbo įrenginiai įžeminti (įnulinti). Ar nenutrūkę elektros laidai, nepažeista jų izoliacija, ar laidai apsaugoti nuo atsitiktinių mechaninių pažeidimų, ar nėra galimybės einant už jų užkliūti. Ar įrenginį jungiantys su elektros tinklu laidai nesiliečia prie karštų, drėgnų, tepaluotų paviršių, kitų kabelių, aštrių briaunų, kitų įžemintų įrenginių, centrinio apšildymo radiatorių, vamzdžių; Patikrinti apsaugines aptvaras ir blokuotes, įjungimo ir išjungimo įtaisus.
22. Priėjimo prie keramikos degimo krosnies takai turi būti laisvi, krosnis turi stovėti ant karščiui atsparaus paviršiaus, stovėti tokioje vietoje, kad negautų tiesioginių saulės spindulių.

23. Arti keramikos degimo krosnies neturi būti greitai užsiliepsnojančių daiktų.
24. Tik įsitikinus, kad visi keramikos degimo krosnies mechanizmai dirba normaliai, galima pradėti darbą. Pastebėjus bet kokį gedimą, netvarką ar keliantį pavojų veiksnį, informuoti tiesioginį vadovą. Darbo nepradėti, kol nebus pašalinti visi trūkumai.

IV. DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

25. Vykdyti darbo tvarkos taisyklių, nustatyto darbo ir poilsio laiko reikalavimus, ilsėtis, valgyti ir rūkyti tam skirtose vietose, dirbti tik pavestą darbą, kai yra žinomi saugūs jo atlikimo būdai.
26. Darbo metu užtikrinti švarą ir tvarką darbo vietoje, stebėti praėjimų saugumą, susidariusias atliekas nuolat pašalinti į tam skirtą vietą.
27. Būti dėmesingam, atidžiam, nesikalbėti, netrukdyti dirbti kitiems.
28. Darbo metu (kaitinimo metu) krosnies durys turi būti uždarytos.
29. Kai įrenginys įjungtas, neliesti atviros kaitinimo kameros, vengti kontakto su karštomis dalimis.
30. Nedirbti su keramikos degimo krosnimi sugedus aušinimo ventiliatoriui.
31. Neuždengti krosnies viršaus ir skylių galinėje nugarėlėje.
32. Nedėti valdymo bloko taip, kad į jį patektų karščio spinduliai iš krosnies kepimo kameros.
33. Neliesti valdymo bloko mygtuko karštais daiktais.
34. Prieš valant įrenginį, jį išjungti. Nebūtina valyti kaitinimo kameros vidaus. Valdymo bloką valyti sausais skudurėliais ar šepetėliu. Svarbiausia, nevalyti su valymo ir degiais skysčiais.
35. Draudžiama:
- 35.1. dirbti su netvarkinga ir neturinčia reikalingų apsaugų krosnimi;
- 35.2. pačiam remontuoti krosnį;
- 35.3. nuimti nuo krosnies apsauginius įtaisus;
- 35.4. leisti prie krosnies pašalinius asmenis;
- 35.5. palikti be priežiūros įjungtą krosnį;
- 35.6. valyti įjungtą krosnį.
36. Elektrosaugos reikalavimai:
- 36.1. neliesti drėgnomis rankomis elektros laidų, kabelių, kištukų, prietaisų ar įrenginių;
- 36.2. nedirbti su elektros prietaisais, jeigu prisilietus jaučiamas elektros srovės poveikis;
- 36.3. dirbti tik su įžemintais prietaisais bei įrenginiais;
- 36.4. nesiliesti vienu metu prie įžemintų dalių (centrinio apšildymo radiatorių, vamzdžių ir pan.) ir elektros įrenginių metalinių dalių (stalinės lempos ir kt.), kad, esant pažeistai izoliacijai ir šioms dalims turint elektros įtampą, nesusidarytų grandinė tekėti elektros srovei per žmogaus kūną;
- 36.5. neremontuoti pačiam sugedusio elektros įrenginio, laidų, kištuko, kištukinio lizdo. Tai atlikti privalo darbuotojas, turintis reikiamą apsaugos nuo elektros kategoriją.
37. Draudžiama be vadovo žinios patikėti pareigas ar darbo priemones kitam asmeniui, atlikti darbus, nesusijusius su užduotimi. Pasišalinti iš darbo vietos galima tik gavus vadovo leidimą.

V. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

38. Pastebėjus bet kokius gedimus, galinčius sukelti avarinę situaciją ar nelaimingą atsitikimą, nedelsiant nutraukti darbą ir apie tai pranešti įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui.
39. Nukentėjus nelaimingo atsitikimo metu, jei gali, pranešti įstaigos vadovui ar įgaliotam asmeniui. Pamačius ar sužinojus, kad įvyko nelaimingas atsitikimas, suteikti nukentėjusiam pirmą pagalbą, jei reikia, iškviešti greitąją medicinos pagalbą tel. 112. Pranešti apie nelaimingą atsitikimą įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui. Kol nelaimingas atsitikimas bus pradėtas tirti, darbo vieta ir įrenginių būklė turi likti tokia, kokia buvo nelaimingo atsitikimo metu. Jei dėl to kyla pavojus žmonių gyvybei ar sveikatai, įrenginių sugadinimui, galima daryti tik būtinus pakeitimus apie tai surašant aktą.
40. Jei kyla pavojus sveikatai ar gyvybei, išeiti iš pavojingos zonos, pranešti įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui, jeigu reikia, specialioms tarnyboms pagalbos telefonu 112.

41. Pastebėjęs gaisrą, kiekvienas darbuotojas privalo nedelsiant pranešti ugniagesiams pagalbos telefonu 112; informuoti žmones apie gaisrą ir organizuoti jų bei materialinių vertybių evakavimą; gesinti gaisro židinį turimomis pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis; iškviesti į gaisravietę įstaigos vadovą ar kitus vadovaujančius darbuotojus.

VI. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

- 42. Išjungti naudotus įrenginius laikantis eksploatacijos instrukcijos reikalavimų.
- 43. Sutvarkyti darbo vietą, įrankius sudėti į tam skirtas vietas. Atliekas pašalinti į tam skirtas vietas.
- 44. Šiltu vandeniu su muilu nusiplauti rankas. Tvarkingai į spintelę susidėti darbo drabužius.
- 45. Apie visus pastebėtus nesklandumus informuoti tiesioginį vadovą, jei darbo metu patyrė sveikatos sutrikimų.

Instrukciją parengė UAB „Saugotyra“